

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0340084 Träskmyr

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges.

Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Begreppsförklaringar Natura 2000

SPA - Område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde i enlighet med EU:s fågeldirektiv (2009/147/EEG).

pSCI - Område som är föreslaget av regeringen, men ännu ej antaget av EU-kommissionen.

SCI - Område som, i den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regionerna det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 i art- och habitatdirektivet eller någon av arterna i bilaga 2 i samma direktiv. Områden som kan bidra till att nätverket Natura 2000 blir sammanhängande och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regioner (kontinental, boreal, alpin, marin östersjön och marin atlantisk) som avses.

SAC – Område av gemenskapsintresse (SCI) som av regeringen med stöd av MB (Miljöbalken) 7 kap. 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde.

Gynnsamt bevarandetillstånd

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

- populationsutvecklingen visar att arten på lång sikt kommer att förbli en del av sin livsmiljö
- dess naturliga utbredningsområde inte minskar och sannolikt inte heller kommer att minska
- tillräckligt mycket livsmiljö finns för att arten ska bibehållas på lång sikt.

En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker är stabila eller ökande
- de strukturer och funktioner som krävs för att livsmiljön ska bibehållas finns kvar under överskådlig framtid
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0340084 Träskmyr

Kommun: Gotland

Områdets totala areal: 286,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2018-12-01

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-20

Markägarförhållanden: Statliga och privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1995-12-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3140 - Kransalgsjöar

3260 - Mindre vattendrag

6280 - Alvar

7210 - Agkärr

7230 - Rikkärr

9010 - Taiga

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

---Prioriterade bevarandevärden---

Inom Natura 2000-området Träskmyr är de prioriterade bevarandevärdena områdets; Kransalgsjöar (3140), Mindre vattendrag (3260), Alvar (6280), Agkärr (7210), Rikkärr (7230) samt Taiga (9010).

Det är prioriterat att bevara den flora och fauna som är typisk för de ovan nämnda naturtyperna.

Det är vidare prioriterat att bevara en botaniskt intressant våtmark, som övergår i ett naturligt meandrande vattendrag, samt säkerställa områdets hydrologi och vattenburna vandringsvägar för ett långsiktigt bevarande av de utpekade naturtyperna och de till naturtyperna knutna arterna.

---Motivering---

Träskmyr är en av Gotlands största agmyrar och ingår i Myrskyddsplan för Sverige där landets mest skyddsvärda våtmarker finns upptagna. Vasteån är ett naturligt meandrande vattendrag som har goda förutsättningar för att hysa reproducerande öring.

---Prioriterade åtgärder---

Förhindra att områdets hydrologi och hydrokemi påverkas negativt av dränerande åtgärder i våtmarken, i dess närmaste omgivningar samt i tillrinningsområdet i övrigt. Säkerställa att dammanläggningen och rännan genom agmyrens norra del tillsammans utgör en så bra lösning som möjligt för våtmarkens hydrologi och fria vandringsvägar för fisk, med beaktande av dikningsföretagets funktion. Åtgärda vandringshinder för öring mellan Kappelshamnsviken och Träskmyr. Vid ogynnsam täckningsgrad av igenväxningsvegetation sker i första hand manuell underhållsröjning (försiktig naturvårdsinriktad röjning, gallring, plock- och luckhuggning vid behov).

Beskrivning av området

Träskmyr är en av Gotlands största agmyrar. Myren är reglerad med en kanal och en dammanläggning för att förhindra extrema högvattensituationer för omkringliggande åkermark. Anläggningen hanterades länge så att vattenregimen blev onaturlig, med lågt vintervattenstånd och högt sommarvattenstånd. Detta har utgjort en kraftig generell påverkan av området, främst för den kärrvegetation som är beroende av naturliga vattenståndsfluktuationer. En ny fast anläggning reglerar nu vattenståndet i myren och är tänkt att anpassas till den naturliga vattenregim området tidigare haft med det undantaget att extrema högvattennivåer undviks.

Myren avvattnas genom Vasteån, som tar vid direkt efter dammanläggningen. Vasteån rinner österut genom äldre barrskog för att till slut, via fuktig gräsmark och en damm, rinna ut i Kappelshamnsviken. Ån följer ett naturligt meandrande förlopp och är till stora delar fri från spår av mänskliga ingrepp, trots att det historiskt har funnits flera dammar för uttag av vattenkraft längs med åns förlopp.

Träskmyr ligger i en sänka med relativt branta sidor. Detta är särskilt tydligt längs myrens östra sida där kantzoner på flera håll helt saknas. Längs de sydöstra, södra och västra kanterna finns kantzoner utbildade. Agvegetationen kantas på de flesta håll av ett trådstarrbälte på mjukmatta. I trådstarrbestånden växer agnsäv, blååtäl, vattenmynta, höstspira, slankstarr, hundstarr, ängsull, vattenmynta och humleblomster. I bottenskiktet växer korvskorpionmossa och guldspärrmossa. Innanför trådstarr-bältena tar flacka otuvade blååtälkärr vid.

Knappagen bildar inga kantzoner i myren. Däremot finns ett stort bestånd i den sydvästra delen av myren. Beståndets mäktighet har dock minskat under senare år (Högström, 1989). Knappagen har stor konkurrenskraft på marker med högt vintervattenstånd och sommartorka. Den har därför under perioden med onaturligt vattenstånd snabbt konkurrerats ut av ag. Längst i sydväst finns ett 50-70 meter brett bälte med källpåverkad axagvegetation. Trots att området inte varit i hävd på länge har varken tuvigheten eller förnaansamlingen blivit särskilt påtaglig.

Själva myren domineras av ag i de centrala och södra delarna. De fria vattenytorna i agvegetationen har minskat kraftigt under senare år (Länsstyrelsen, 1982). I norra delen

dominerar vass vegetationen. Torvbildningen är kraftig i Träskmyr och uppgår till flera meter i mäktighet. I nordvästra delen, vid mynningen av Kullshageån, har ett stort videbestånd växt upp där det tidigare var ett öppet näringsrikt delta. Längs nordvästra delen har en del vide växt upp. Här övergår vegetationen från starrdominerade samhällen till högrötsamhällen med älgört, videört och fackelblomster. Här finns även en källa. En flik av myren i norr utgörs av ett sammanhängande bestånd bunkestarr på mjukmatta. Denna del av myren har i början av seklet varit slagen. Här växer krypven, vattenmynta, kärrsilja, bäckbräsma, strandklo, videört och i bottenskiktet guldspärrmossa, stor skedmossa, spjutmossa, näckmossa och kärrskedmossa.

I trådstarrbestånden växer agnsäv, blåtåtel, vattenmynta, höstspira, slankstarr, hundstarr, ängsull, vattenmynta och humleblomster. I bottenskiktet växer korvskorpionmossa och guldspärrmossa. Området omges av relativt opåverkad barrskog.

Bevarandemål

Det övergripande bevarandemålet för Natura 2000-området Träskmyr är att arealerna av de naturtyper som legat till grund för utpekandet ska bibehållas eller öka. Natura 2000-arter som legat till grund för utpekandet ska bevaras och ha långsiktigt hållbara populationer och typiska arter för respektive naturtyp får inte minska. Naturtyps- och arts specifika bevarandemål beskrivs under respektive naturtyp och art.

Vad kan påverka negativt

---Påverkan på den naturliga flödesregimen---

Dämmande och/eller dränerande åtgärder som förhindrar en naturlig flödesregim i myren påverkar myrens bevarandetilstånd negativt. Framför allt kan det få negativa konsekvenser för den kärrvegetation som är anpassad till naturliga flödesregimer, samt för torvbildningen. Fördämningen i kanalens östra del syftar till att efterlikna en naturlig flödesregim i myren, med undantag av extrema högvattenflöden. Om fördämningens funktion förändras kan det innebära att den naturliga flödesregimen försämras.

---Övrig påverkan på hydrologi och hydrokemi---

Dränerande åtgärder både i och utanför området, t.ex. täktverksamhet, dikning, körning, anläggning av skogsbilvägar och andra markavvattnande åtgärder, kan påverka hydrologin och hydrokemin negativt i området. Eftersom våtmarker även påverkas av kvaliteten på tillrinningsområdet, kan hydrologiska effekter långt utanför våtmarken ha en negativ effekt på bevarandestatusen, t.ex. genom störningar i tillrinnings- och avrinningsmönstret i våtmarkerna. Effekterna av dränerande åtgärder kan vara uttorkning, ökad igenväxning och erosion och det medför negativa konsekvenser på vegetation och torvbildning samt torvnedbrytning. Rikkärr och agkärr uppträder på platser i naturen där närsaltsnivåerna är naturligt låga. Hydrologiska ingrepp i våtmarker, såsom exempelvis dränerande dikningar leder ofta till att torv oxiderar vilket i sin tur medför att närsalter frigörs. En ökad närsaltsbelastning gynnar en rad arter på bekostnad av karaktärsarter och typiska arter för områdets ingående naturtyper.

---Vandringshinder---

Vandringshinder för öring och andra vattenlevande organismer utgör ett hot mot bevarandetilståndet för naturtypen mindre vattendrag (3260). Vandringshinder förhindrar naturtypens typiska arter att vandra upp och reproducera sig. Framför allt gäller detta vandringshinder från Kappelshamnsviken och upp till fördämningen. Men även fördämningen utgör ett vandringshinder, då det kan vara möjligt för öring och andra vattenlevande organismer att vandra in i myrens kanal och därmed utöka sitt livs- och reproduktionsområde.

---Igenväxning---

En stor andel av myrens utpekade bevarandevärden och ingående arter är beroende av öppna

vidder och att näringsfattiga förhållande råder. Dessa bevarandevärden och arter missgynnas och konkurreras ut vid igenväxning och förändrade näringsförhållanden. Redan idag har en kraftig igenväxning skett i form av videbuskage i de tidigare öppna myrvidderna och ag i de tidigare öppna vattenspeglarna. Igenväxningen pågår fortfarande.

---Skogsbruk---

Alla former av produktionsinriktat skogsbruk till exempel avverkning, gallring, markberedning, dikning eller plantering utgör ett hot mot den biologiska mångfalden knuten till de äldre skogarna i området, dvs de skogar som aldrig har varit föryngringsavverkade. Skogsbruksåtgärder riskerar även att få en påverkan på hydrologi, lokalklimat och markstruktur och kan leda till läckage av näringsämnen. Det påverkar artsammansättningen i dessa normalt näringsfattiga marker och innebär en försämrad bevarandestatus.

Även skogsbruksåtgärder utanför området kan ha en negativ effekt på bevarandetillståndet i området. Det kan ge en fragmentering och minska kontakten mellan skogarna i området och andra skogar vilket minskar det genetiska utbytet mellan populationer. Det kan även innebära förändringar i områdets hydrologi samt läckage av näringsämnen in i området och förändrat lokalklimat i områdets skogar.

---Övriga ingrepp och störning---

Kraftiga ingrepp och störning är ett hot mot områdets naturtyper och arter. Exempel på kraftiga ingrepp och störning är att anordna upplag, att anlägga väg, att uppföra byggnad eller annan anläggning, att dra fram mark- eller luftledning eller gräva ner befintliga luftledningar. Framförandet av fordon i terrängen kan skada våtmarkernas vegetation och orsaka avvattningsspår som påverkar hydrologin.

Gödsling, kalkning eller insådd av för naturtypen främmande arter har en negativ inverkan på områdets biologiska värden och artsammansättning. Detta gäller även gödsling och kalkning uppströms området, då näringsämnen transporteras från åkermarker uppströms området till myren genom kanaler och diken.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsinriktade ändamål som skötsel och förvaltning av det berörda området (7 kap. 28 a § miljöbalken).

- Området ligger inom riksintresse för naturvård.
- Området är skyddat som naturreservat.

---Områdesskydd---

Det befintliga naturreservatet bedöms inte vara tillräckligt för att bevara Natura 2000-området i gynnsamt tillstånd. Skogsbruk är inte förbjudet i naturreservatet och det finns både skog och våtmarker utanför Natura 2000-området, som behöver ingå i naturreservatet för att ge Natura 2000-området ett fullgott skydd.

---Åtgärda vandringshinder---

För att naturtypen mindre vattendrag (3260) ska ha ett gynnsamt bevarandetillstånd krävs att vattendragssträckan hela vägen från Kappelshamnsviken och upp till Träskmyr är fri från vandringshinder. Det är därför viktigt att befintliga vandringshinder åtgärdas så att öringen och andra vattenlevande organismer kan vandra upp och reproducera sig i vattendraget samt vidare in

i myrens kanal.

---Säkerställa en naturlig flödesregim---

Det är viktigt att säkerställa att dammanläggningen och rännen genom agmyrens norra del tillsammans utgör en så bra lösning som möjligt för våtmarkens hydrologi och fria vandringsvägar för fisk, med beaktande av dikningsföretagets funktion. Detta behöver ses över i samband med utvidgning av reservatet och revidering av reservatsbeslutet.

---Återskapa öppna vattenspeglar---

Flygfoton från 1930-talet och framåt visar att Träskmyr har haft rikligt med öppna vattenspeglar spridda över agmyren. Dessa har över tid försvunnit och idag kvarstår endast en större vattenspegel i myren. Öppna vattenspeglar i agmyren gynnar många grod- och kräldjur och dykarskalbaggar. De skapar en också variation i myren som gynnar fågellivet. Det vore därför positivt att återskapa öppna vattenspeglar i agmyren.

---Röjning, slåtter och plockhuggning---

Naturvårdsröjningar och huggningar behöver ske för att återskapa öppna myrvidder och förhindra ytterligare igenväxning i våtmarkerna. Skogskanterna kan också behöva pressas tillbaka så skogen inte breder ut sig på bekostnad av rikkärren. Bitvis behöver ganska omfattande röjningar och huggningar genomföras där igenväxningen har gått långt, exempelvis i mynningen av Kullshageån. Röjningen bör i första hand ske manuellt. Röjningsrester tas bort, alternativt eldas upp på plats. Traditionellt har agkärren på Gotland ofta hävdats genom slåtter. I träskmyr skulle slåtter vart 5:e år kunna övervägas för att motverka igenväxning och hindra agen från att breda ut sig i öppna vattenspeglar och rikkärr.

I skogarna bör ett flerskiktat trädsikt eftersträvas med rik förekomst av gamla träd och död ved. Försiktig plockhuggning kan syfta till att uppnå det målet. Gamla träd och död ved bör alltid bevaras.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3140 - Kransalgsjöar**

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Kransalgssjön i Träskmyr utgörs av Gardträsk, en liten sjö helt omgiven av agmyr i norra delen av området. På 1930-talet, innan kanalen grävdes igenom området, var arealen kransalgssjö betydligt större i Träskmyr. Då förekom öppna vattenspeglar spridda över stora delar av myren. Det är därför positivt för naturtypen om några av de forna kransalgssjöarna kan återskapas i agmyren.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av relativt basrika sjöar och vattensamlingar med ibland blått till grönaktigt, klart, mer eller mindre näringsfattigt vatten. Vattnet är ofta basiskt och kalkrikt med pH >7,5. Bottnarna är täckta av kransalger som ofta bildar täta mattor längs botten.

Bevarandemål

Arealen av Kransalgsjöar (3140) ska vara minst 1,5 hektar.

Naturtypen har en naturligt låg näringsnivå och klart vatten. Kransalger förekommer rikligt. Ingen vedartad vegetation förekommer i sjökanterna. En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsamt, på grund av igenväxning och historisk minskning av naturtypens areal.

3260 - Mindre vattendrag

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Det mindre vattendraget i Träskmyr utgörs av Vasteån, ett naturligt meandrande vattendrag som till stora delar är fritt från spår av mänskliga ingrepp, trots att det historiskt har funnits flera dammar för uttag av vattenkraft längs med åns förlopp. Vasteån avvattnar Träskmyr och rinner genom äldre barrskog ut i Kappelshamnsviken. Mellan Träskmyr och Vasteån finns en fördämning som reglerar hydrologin i myren och släpper igenom vatten vid extrema högvattenflöden. Fördämningen utgör ett vandringshinder vidare in i kanalen i Träskmyr för fisk och andra vattenlevande organismer.

Generell beskrivning

Små till medelstora naturliga vattendrag eller delar av vattendrag i flacka landskap samt i skogs och bergslandskap. Naturliga variationer av vattenståndet och skiftande vattendynamik, med lugna till forsande vattendragssträckor, skapar en variation av strandmiljöer och bottnar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendragen har en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och/eller akvatiska mossor.

Naturtypen kan delas upp i två undergrupper, en ”flytbladstyp” och en ”mosstyp”.

”Flytbladstypen” utgör hela eller delar av vattendrag i jordbrukslandskapet eller andra flacka delar av avrinningsområdet. Dessa vattendrag eller delar av vattendrag är mer eller mindre lugnt flytande, relativt öppna (solbelysta) och har ofta ett relativt näringsrikt sediment.

”Mosstypen” utgör naturliga vattendrag med förekomst av olika arter vattenmossa (t ex *Fontinalis*) och annan karaktäristisk vegetation. Även dessa vattendrag kan i delar vara öppna och solbelysta, men har generellt mer strömmande vatten och steniga bottnar.

Naturtypen förekommer tillsammans med större vattendrag (naturtyp 3210), till vilken den ofta är ett biflöde. Vattendragets variation gällande bottensubstrat, vegetation och strandstrukturer förutsätter oreglerad vattenföring. Den naturliga vattendynamiken är därmed en förutsättning för att upprätthålla livsmiljön för naturligt förekommande arter. Strandzonen inom översvämningområdet är en naturlig del av vattenmiljön och har avgörande betydelse för ekologin i limniska naturtyper. Fria vandringsvägar krävs i vattendraget såväl som i anslutande vattensystem (frånvaro av antropogena vandringshinder är en förutsättning för många av naturtypens arter). Naturliga omgivningar med strandskog/svämskog, våtmarker och mader behövs för att upprätthålla livsmiljöer, vattenkvalitet och en naturlig näringsomsättning.

För att tolkas som denna naturtyp bör vattendraget, i huvuddelen av sin sträckning, ej vara avsevärt påverkat av eutrofiering, försurning eller fysisk påverkan (kontinuitet, hydrologi, markanvändning i närmiljö), det vill säga statusen enligt vattenförvaltningen får inte vara dålig eller otillfredsställande. God vattenkvalitet är avgörande för många av naturtypens typiska arter. Vattensystemen är normalt näringsfattiga i de övre delarna och mer näringsrika i de nedre, men inom ramen för naturtypen förekommer dock flera olika vattenkemiska förhållanden.

Bevarandemål

Arealen av Mindre vattendrag (3260) ska vara minst 0,6 hektar.

Vattendraget följer ett naturligt meandrande förlopp och har öppna vandringsvägar för öring och andra vattenlevande organismer från havet i Kappelshamnsviken och ända in i kanalen i

Träskmyr. Vattendragets botten och kanter har en naturlig struktur, opåverkade av fysiska skador såsom körspår och grävningar. Runt vattendraget finns funktionella kantzoner av träd och buskar som håller nere temperaturen i vattnet sommartid och som bidrar med död ved och lövförna, vilket gynnar vattenlevande organismer och vattendraget typiska arter. Vattenflödet i ån följer naturliga vattenståndsvariationer, opåverkade av dämmande eller dränerande åtgärder. Hydrokemin i vattendraget är för naturtypen gynnsam och det förekommer ingen onaturlig tillförsel av slam, partiklar eller näringsämnen.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsamt, på grund av vandringshinder och bitvis bristfälliga kantzoner.

6280 - Alvar

Areal: 0,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Alvarmark förekommer endast i en mycket liten remsa i nordöstra kanten av myren. Delar av alvarmarken är torr och delar går över i fuktig vät. Den har en artrik, naturlig alvarvegetation med typiska arter såsom backtimjan, färgmåra, knutnarv, lundtrav, svärdkrissla och vit fetknopp.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av flera olika växtsamhällen. Bland annat kan följande undertyper urskiljas:

- Vätar, det vill säga vattensamlingar med viss sedimentavsättning på alvarmark som i regel torkar ut under sommaren.
- Kalkhällmarker med inget eller mycket tunt jordtäckte.

Alvarmark karakteriseras av att den utvecklas på plan eller nästan plan kalkberggrund som i något skede har påverkats av nedisning. Jordtäcktet är tunt eller obefintligt, och kalkberggrunden kännetecknas av ett högt pH-värde som gör att vissa näringsämnen blir svårösliga och därmed svåra för växterna att ta upp. Sammantaget skapar detta en mycket mager och ofta torr miljö där bara vissa arter kan etablera sig.

Alvarmarker påverkas i allmänhet av någon typ av stress/störning, antingen kontinuerligt eller då och då. Mänsklig aktivitet i form av betesdrift eller avverkning har under långa tider satt sina spår i de svenska alvarmarkerna, och i många fall varit en av förutsättningarna för deras existens. Omkring år 1900 var utbredningen av landets alvarmarker som störst, men i takt med att betesdjuren minskat i antal och betet flyttats till mer produktiva marker har många alvar växt igen. Igenväxning innebär att föna från döda växter kan ansamlas och jordtäcktet blir långsamt tjockare. Då binds vatten lättare i marken och tillväxthastigheten kan öka något. Alvarmark är dock vanligtvis för mager för att mer högväxta örter och gräs ska kunna konkurrera ut den ursprungliga vegetationen, däremot kan denna trängas undan om förbuskningen blir mycket kraftig. Alvarets växter är så gott som helt beroende av stark ljusinstrålning och torra och näringsfattiga förhållanden, som hindrar mer näringskrävande och högväxta arter att etablera sig. Det är bara vissa varianter av naturtypen som kan behålla sin öppna karaktär genom endast naturgivna störningsprocesser tillsammans med en extrem brist på näringsämnen och vatten.

Till de naturliga störningsregimerna hör exempelvis bränder, svår torka, översvämningar eller uppfrysning rörelser i marken. Dessa faktorer har gjort att vissa alvarmarker har existerat i hundratals eller tusentals år utan mänsklig påverkan.

Alvarets insekter är även de anpassade till ett torrt och varmt klimat. Många är knutna till specifika växtarter och försvinner om deras värdväxter gör det. Flera av insekterna, bland annat många fjärilsarter, är beroende av växter som nästan bara finns på öppna, torra och näringsfattiga marker. Apollofjärilen är till exempel beroende av vit fetknopp som värdväxt för sina larver, medan tulkörten drar till sig den vanligt förekommande riddarskinnbaggen som lever på växtens frön och fruktämnen både som larv och som vuxen.

Många småfåglar trivs på de halvöppna alvarmarkerna, till exempel gulspurv, hämpling, sädesärta, stenskvätta och sånglärka.

Bevarandemål

Arealen av Alvar (6280) ska vara minst 0,1 hektar

Miljön är solöppen och har endast ett glest skikt av träd och buskar, med avsaknad av igenväxningsvegetation. Ett rikligt inslag av vegetationsfri mark (exklusive skorplavar) där berggrunden går i dagen eller med ett tunt lager av blottlagda kalkrika finjordar förekommer. Finjordarna och artsammansättningen präglas av återkommande naturliga störningsregimer som uppfrysningsfenomen under vinterhalvåret och torkstress under sommarhalvåret. Hela arealen har en ostörd hydrologi. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkat av gödsling (förutom från eventuella betesdjur). Buskar och träd av igenväxningskaraktär röjs vid behov. En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer, där typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och utan tecken på bestående populationsnedgångar. Ingen förnaansamling och förtjockning av jordlagret förekommer i naturtypen.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

7210 - Agkärr

Areal: 168,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Agkärret utgör över hälften av Natura 2000-området Träskmyr, och våtmarken är också främsta skälet till att området skyddats då Träskmyr är en av de största kvarvarande agmyrarna på Gotland. Delar av myren är numera stadd i igenväxning. Det visar sig dels i att vedväxter breder ut sig i myrplanet men också att de öppna vattenspeglarna växer igen med ag.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av kalkrika kärr, sjöpartier eller annan fuktig mark med gotlandsag. Naturtypen bildas i grunda kalkrika kärr, sjöpartier eller stränder men utgör ibland ett successionsstadium av blöta, igenväxande rikkärr som lämnats utan hävd. Ag förekommer i allt från smärre bestånd i vegetationsmosaiker med en artrik och lågvuxen rikkärrsvegetation till närmast ensartad dominerande bestånd av ag. Både öppna och trädklädda agkärr förekommer. I trädklädda agkärr med lång kontinuitet i trädsiktet bör skogsbruk undvikas eller bedrivs med stor naturvårdshänsyn.

Förutsättningarna för gynnsam bevarandestatus är flera, bl.a. intakta hydrologiska förhållanden och en opåverkad hydrokemi. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av antropogena ingrepp utan endast som en följd av naturliga förändringar. Karaktärsarten ag och typiska arter som höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen med avseende på närsaltsbelastning och hydrologisk stabilitet. Massuppträdande av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. som betraktas som negativa indikatorarter i agkärr indikerar hydrologisk påverkan och förhöjd kvävestatus.

Bevarandemål

Arealen av Agkärr (7210) ska vara minst 168,2 hektar. Arealen av agkärr kan tillåtas minska något om det sker som följd av restaureringsåtgärder som leder till att arealen av öppna vattenspeglarna ute i myren ökar, eller för att arealen rikkärr i myrens kanter ökar..

Intakta hydrologiska förhållanden råder med opåverkad hydrokemi i såväl våtmarken som tillrinningsområdet. Det innebär bland annat naturliga flödesregimer och en naturlig vattenståndsvariation, med undantag av extrema högvattensflöden.

Myrvidden är öppen och fri från, eller endast med enstaka buskage av, vedväxter. Det finns spridda öppna vattensamlingar i agmyren. Vid mynningen av Kullshageån finns ett öppet, deltaliknande område med rikare vegetation av starr och vass. Variationen gör myren till en attraktiv fågelokal. En tydlig vegetationszonering förekommer till följd av säsongsmässiga fluktuationer i vattenstånd. Karaktärsarten ag och typiska arter som höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. dominerar fält- och bottenskikt i våtmarken. Förekomsterna av karaktärsarten och de typiska arterna är varaktiga och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Inga massuppträdanden av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. förekommer.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsamt, på grund av igenväxning med ag i de tidigare öppna vattensamlingarna och med vedväxter i de tidigare öppna myrvidderna.

7230 - Rikkärr

Areal: 20,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 19,8 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Rikkärren i Träskmyr utgör kantzonen runt den stora myrvidden med ag. Rikkärren hyser en naturlig rikkärrsflora med typiska arter så som axag, brudsporre, kärrknipprot, majviva, tätört och slätterblomma. Störst är rikkärrsarealen i västra delen av området.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av öppna eller skogklädda, mineralrika och torvbildande kärr som är minerotrofa, det vill säga får ständig tillförsel av mineralrikt vatten från omgivningen. pH-värdet i rikkärr är högre än i andra myrtyper, vanligen pH6 eller högre. Rikkärr är inte rika på näring som namnet antyder, utan på mineraler i form av höga halter av baskatjoner, främst kalcium men även järn eller magnesium. Rikkärr där pH-värdet överskrider pH7 och där kalkhalten är mycket hög klassas som extremrikkärr.

Rikkärrsvegetationen är artrik och domineras av halvgräs och örter, bl.a. orkidéer. Bottenskiktet byggs upp av så kallade brunmossor eller i vissa fall vitmossor. Bra indikatorarter för rikkärr är t.ex. späd skorpionmossa, gräsull och tagelsäv. Bra indikatorarter för extremrikkärr är t.ex. axag, kärrknipprot, tuffmossor eller en hög täckningsgrad av späd skorpionmossa.

Rikkärren är blötare än kalkfuktängar och skiljer sig från dessa genom att vara mer lågvuxna när de är obetade och genom att oftast ha djupare torv, större dominans av halvgräs samt en hög andel och mångfald av mossarter. Många av rikkärren, särskilt i södra Sverige, har traditionellt hävdats genom ängsbruk och betesdrift vilket har påverkat vegetationens sammansättning. När hävden upphört har flertalet växt igen till sumpskog. Både öppna och trädklädda rikkärr inkluderas i habitatet, vilket kan ha en krontäckning av 0-100 %.

Bevarandemål

Arealen av Rikkärr (7230) ska vara minst 19,8 hektar.

Intakta hydrologiska förhållanden råder med opåverkad hydrokemi i såväl våtmarken som tillrinningsområdet. Det innebär bland annat naturliga flödesregimer och en naturlig vattenståndsvariation, med undantag av extrema högvattensflöden.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten grad. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling. Typiska arter och karaktärsarter av kärnväxter och mossor förekommer i fält- och bottenskiktet.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

9010 - Taiga

Areal: 83,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 82 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Taigan i Natura 2000-området Träskmyr består av opåverkad talldominerad barrskog runtom våtmarken samt längs med Vasteån som utgör myrens utlopp. Taigan utgör en mestadels ganska smal skogsremsa runt våtmarken, utanför denna förekommer produktionsskog vilket kan utgöra ett hot både mot taigan och våtmarken.

Generell beskrivning

Naturtypen förekommer i boreal till boreonemoral zon på torr till blöt och näringsfattig till näringsrik mark. Men trots variationen omfattar taigan till övervägande del skogar belägna på surare och näringsfattig mark på moräner eller glacifluviala sediment. Taiga utgör majoriteten av barrskogen i den boreala regionen och är vitt spridd över den.

Taigan betecknas normalt som urskogsartad skog, naturskog eller skog med naturskogsqualiteter. Med naturliga, gamla skogar menas skogar som har kvar en stor del av den naturliga skogens artsammansättning, åldersvariation och ekologiska funktion. Dessa skogar kan ha en viss mänsklig påverkan genom exempelvis plockhuggning och bete, men de har aldrig omfattats av kalavverkningar. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. I en taigaskog är trädsiktets krontäckningsgrad normalt 30-100% och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg, men även små inslag av andra inhemska träslag kan förekomma tex ek, bok och på fuktigare mark al. Naturtypen innefattar dessutom brandfält och stormfällningar, och dessa har ofta en lägre krontäckning. En taigaskogs hydrologi är inte under stark generell påverkan från markavvattning.

Taigan kan betraktas som en serie skogstyper med sinsemellan olika sammansättning och naturvärden beroende på abiotiska faktorer såsom markfuktighet och lokalklimat. En betydande del av taigan har i ett naturtillstånd påverkats av storskaliga dynamiska krafter, främst i form av brand men även översvämningar, väderfenomen och påverkan genom insekts- och svampangrepp. Ibland kan en skogstyp övergå i en annan typ genom störning eller succession, t ex då lövbrännor etableras efter brand i barrskog för att sedan övergår i bland- eller barrskog, eller då gran får ökad utbredning i tallmiljöer som inte brunnit på länge. Inom naturtypen västlig taiga kan nämnas flertalet undergrupper av skog, nämligen: granskog, tallskog, blandskog, triviallövskog samt kalmark och glest beskogad mark med mycket död ved efter störning (ex. brandfält) och mark i naturliga successionsstadier efter störning, (t. ex. barr-, löv- eller blandbrännor).

Gotland hyser den största sammanhängande arealen av kalkbarrskog dominerad av tall. Kalkbarrskogen är rik på örter, gräs och halvgräs, örnbräken och begynnande inslag av ris är mycket vanliga där betet upphört sedan länge. Dessa skogar är ibland öppna men ofta stadda i igenväxning; enbuskar tättnar och trädförnyringen har ökat efter betets frånvaro. På ön finns även taigatypskogarna hållmarkbarrskog och alvarskog.

Taigan hyser en rad hotade arter bland fåglar, mossor, lavar, svampar och evertebrater. Många av dessa arter är beroende av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, flertalet trädarter, död ved, brandfält och förekomsten av olika skogliga successionsstadier. Torra och varma kalktallskogar har på Gotland visat sig hysa en mycket intressant fjärils- och skalbaggsfauna med många rödlistade arter. Bland rödlistade kärlväxter som ofta växer torrt på tunna jordar kan nämnas röd skogslilja, alpnycklar, tovsippa, nipsippa och alvarstånds. Bland förnasvampar

är olika jordstjärnor mycket karaktäristiska, t.ex sträv jordstjärna samt andra speciella röksvampar som vit stjärkröksvamp. Bland mykorrhizasvampar som kan växa i torr tallskog bör nämnas tex svartgrön spindelskivling, tallvaxskivling, vinriska och lilaköttig taggsvamp.

Bevarandemål

Arealen av Taiga (9010) ska vara minst 82,0 hektar. Arealen kan dock tillåtas minska om det visar sig att det finns skog med lägre naturvärden som felaktigt klassats som taiga. Det är troligt att sådan skog förekommer inom området.

Det finns en lång skoglig kontinuitet och ett påtagligt inslag av gamla granar och tallar i skogen. Stående och liggande död ved av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier förekommer rikligt. Skogen är flerskiktad. Den utvecklas i huvudsak genom naturlig dynamik och naturliga störningsprocesser, så som självföryngring och att trädindivider dör av naturliga orsaker, stormfällning, insektsangrepp, översvämningar och brand. Det kan dock förekomma plockhuggning och viss röjning i naturvårdande syfte.

Skogen har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödning (förutom från betande djur). Om betesdjur förekommer, eller vid ett eventuellt återinförande av betesdjur, hålls de så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Typiska arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Dokumentation

Gärdenfors, U. et al. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken.
Länsstyrelsen i Gotlands län, 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område träskmyr SE0340084.
Martinsson, M. 1997. Våtmarker på Gotland. Länsstyrelsen i Gotlands län.
Martinsson, M. 2015. Agkärr. Länsstyrelsen i Gotlands län. Rapportnr. 2015:14.
Naturvårdsverket, 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, Kransalgssjöar (3140), Mindre vattendrag (3260), Rikkärr (7230), Agkärr (7210), Alvar (6280) och Taiga (9010).

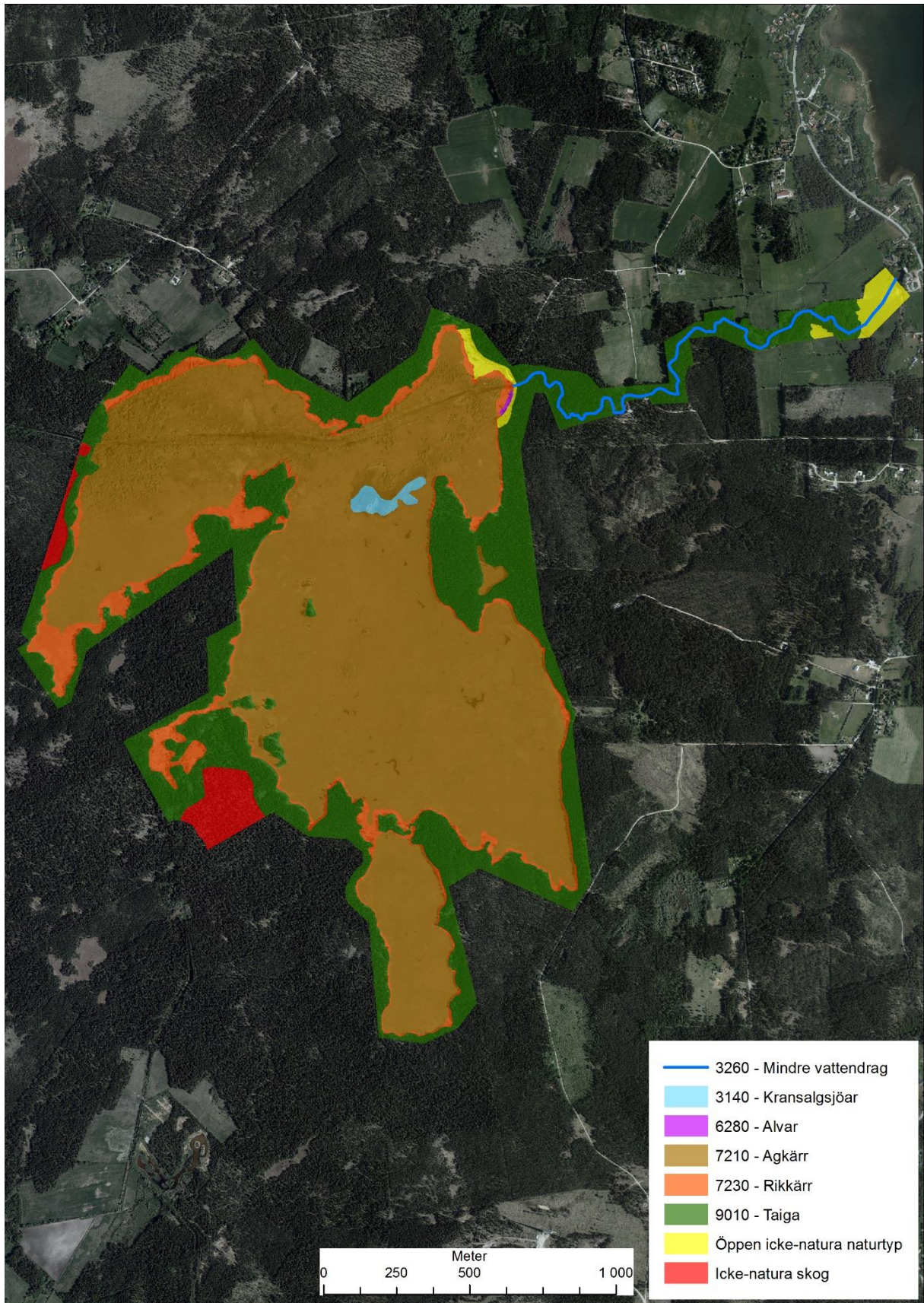
Lagtexter

Art- och habitatdirektivet, Rådets Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007.
7 kap. 27-29 §§ Miljöbalken (1988:808).
15-17 §§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

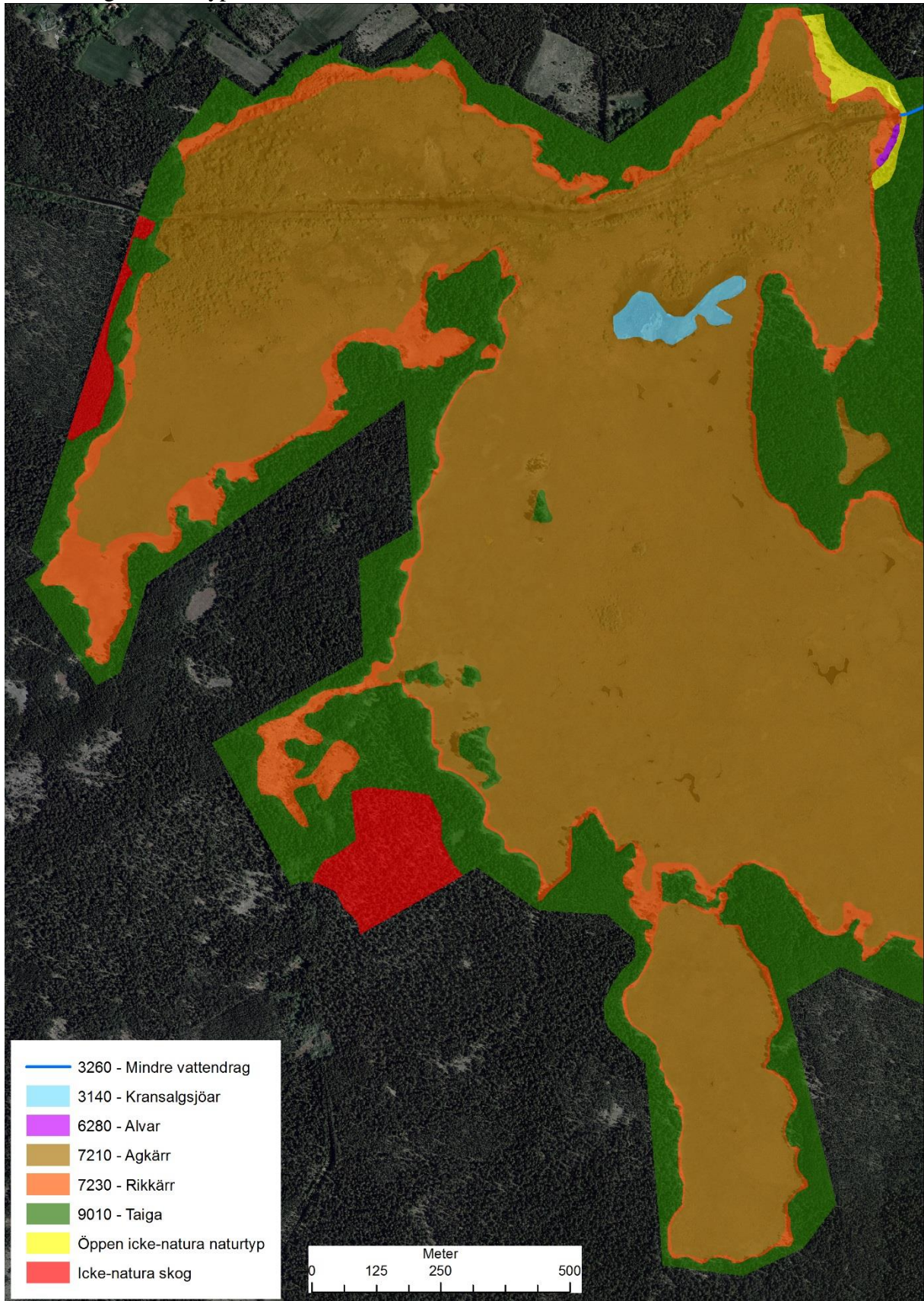
Bilagor

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området Träskmyr.
Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Träskmyr.

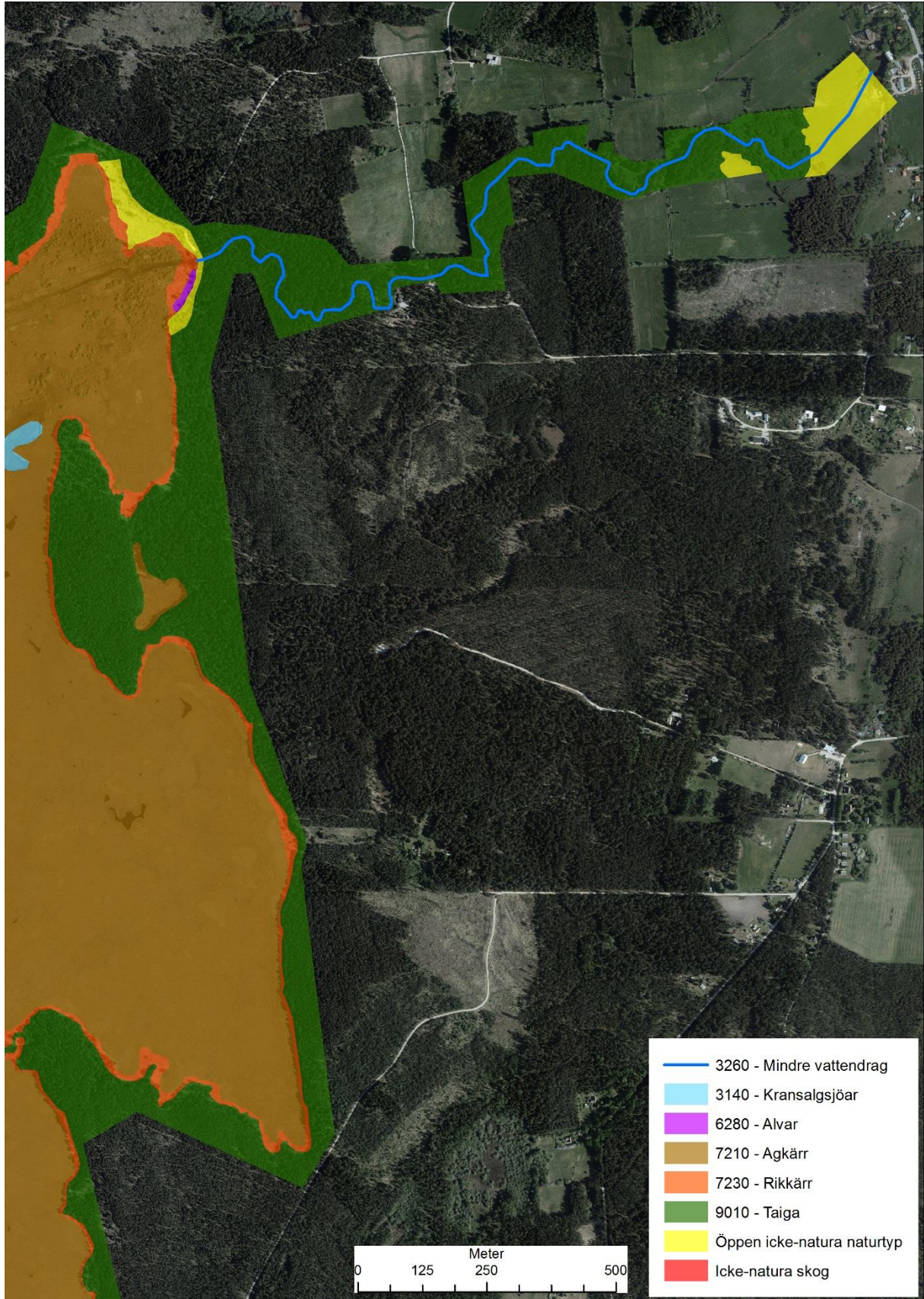
Bilaga 1. Karta över utbredningen av naturtyper inom Natura 2000-området Träskmyr

Utbredning av naturtyperna i västra delen.

Utbredning av naturtyperna i östra delen.

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Träskmyr

Denna lista innehåller data som hämtats från Artportalen 2018-11-13 (<https://www.artportalen.se/>). Det kan finnas rödlistade arter i området som nämns men inte återfinns här, detta beror då på att de inte har rapporterats i Artportalen från området.

Kärlväxter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Carex bostiana</i>	Ängsstarr	<i>NT</i>
<i>Gymnadenia odoratissima</i>	Luktsporre	<i>NT</i>
<i>Potamogeton coloratus</i>	Källnate	<i>VU</i>
<i>Primula farinosa</i>	Majviva	<i>NT</i>

Svampar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Cortinarius russeoides</i>		<i>NT</i>
<i>Hydnum albidum</i>	Vit taggsvamp	<i>VU</i>

Fjärilar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Eumedonia eumedon praticola</i>	Brun blåvinge	<i>VU</i>
<i>Maculinea arion</i>	Svartfläckig blåvinge	<i>NT</i>

Spindeldjur

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Clubiona subtilis</i>	Dvärgsäckspindel	<i>NT</i>

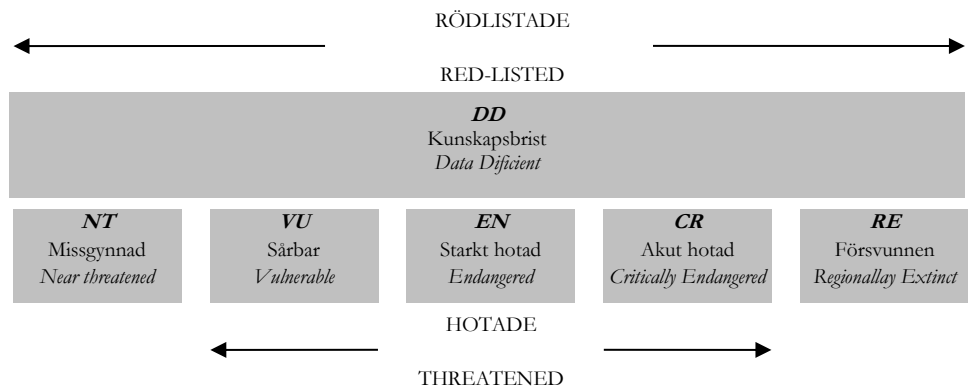
Fåglar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Accipiter gentilis</i>	Duvhök	<i>NT</i>
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trastsångare	<i>NT</i>
<i>Alauda arvensis</i>	Sånglärka	<i>NT</i>
<i>Anas querquedula</i>	Årta	<i>VU</i>
<i>Anthus pratensis</i>	Ängspiplärka	<i>NT</i>
<i>Apus apus</i>	Tornseglare	<i>VU</i>
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kungsörn	<i>NT</i>
<i>Botaurus stellaris</i>	Rördrom	<i>NT</i>
<i>Carpodacus erythrinus</i>	Rosenfink	<i>VU</i>
<i>Circus cyaneus</i>	Blå kärrhök	<i>NT</i>
<i>Circus pygargus</i>	Ängshök	<i>EN</i>
<i>Coturnix coturnix</i>	Vaktel	<i>NT</i>
<i>Crex crex</i>	Kornknarr	<i>NT</i>
<i>Delichon urbicum</i>	Hussvala	<i>VU</i>
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	<i>NT</i>
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulsparrv	<i>VU</i>
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Sävsparrv	<i>VU</i>
<i>Falco peregrinus</i>	Pilgrimsfalk	<i>NT</i>
<i>Larus argentatus</i>	Gråtrut	<i>VU</i>
<i>Locustella luscinioides</i>	Vassångare	<i>NT</i>

<i>Nucifraga caryocatactes</i>	Nötkråka	<i>NT</i>
<i>Numenius arquata</i>	Storspov	<i>NT</i>
<i>Panurus biarmicus</i>	Skäggmes	<i>NT</i>
<i>Perdix perdix</i>	Rapphöna	<i>NT</i>
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	Lundsångare	<i>NT</i>
<i>Porzana porzana</i>	Småfläckig sumphöna	<i>VU</i>
<i>Regulus regulus</i>	Kunsgfågel	<i>VU</i>
<i>Riparia riparia</i>	Backsvala	<i>NT</i>
<i>Saxicola ruberta</i>	Buskskvätta	<i>NT</i>
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stare	<i>VU</i>

Grod- och kräldjur

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Natrix natrix gotlandica</i>	Gotlandssnok	<i>NT</i>

Aktuella arters hotkategorier enligt den svenska rödlistan 2015.